

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

13.2.2007

EP-PE_TC1-COD(2005)0281

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 13. veebruaril 2007. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/.../EÜ jäätmete kohta (EP-PE_TC1-COD(2005)0281)

PE 385.000

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 13. veebruaril 2007. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu *direktiiv 2007/.../EÜ*
jäätmete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse *Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee* arvamust¹,

võttes arvesse *Regioonide Komitee* arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades järgmist:

- (1) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiiviga 2006/12/EÜ jäätmete kohta*⁴ on kehtestatud õiguslik raamistik jäätmete käitlemiseks ühenduses. Selles on määratletud põhimõisted, nagu jäätmed, taaskasutus ja kõrvaldamine, ning kehtestatud olulised jäätmekäitlusnõuded, eriti jäätmekäitlustoimingute kohustus ja ettevõtjate loa- või registreerumiskohustus, liikmesriikide kohustus koostada jäätmekavad ning sätestada üldpõhimõtted, nagu kohustus käidelda jäätmeid viisil, mis ei avalda keskkonnale kahjulikku mõju, ja põhimõte, et jäätmete tekitajad peaksid tasuma jäätmete töötlemise kulud.

¹ *ELT C 309, 16.12.2006, lk 55.*

² *ELT C 229, 22.9.2006, lk 1.*

³ Euroopa Parlamendi 13. veebruari 2007. aasta seisukoht.

⁴ *ELT L 114, 27.4.2006, lk 9.*

- (2) *Igasuguse jäätmepoliitika esmane eesmärk peaks olema vähendada miinimumini jäätmetekke ja -käitluse kahjulikke mõjusid inimeste tervisele ja keskkonnale. Jäätmealaste õigusaktide eesmärk peaks samuti olema vähendada ressursside kasutamist ja soodustada jäätnehierarhia praktilist rakendamist.*
- (3) *Nõukogu kinnitas oma 24. veebruari 1997. aasta resolutsioonis ühenduse jäätmehoolduse strateegia kohta¹, et jäätmehoolduses peaks olema esmatähtis jäätmetekke vältimine ning energia saamisele jäätmetest tuleks eelistada korduskasutamist ja materjalide ringlussevõttu, kuivõrd need on parimad ökoloogilised valikud.*
- (4) *Kuuendas ühenduse keskkonnavalas tegevusprogrammis, mis võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsusega nr 1600/2002/EÜ², kinnitati seda sihti vähendada märkimisväärselt jäätmete kogumahtu ning seada seejärel saavutatavad eesmärgid.*
- (5) *Otsuses nr 1600/2002/EÜ on esitatud üleskutse töötada välja või vaadata läbi jäätmealased õigusaktid, sealhulgas selgitada jäätmete ja mittejäätmete vahelisi erinevusi ning töötada välja direktiivi 2006/12/EÜ IIA ja IIB lisa edasiseks täiendamiseks vajalikud kriteeriumid.*
- (6) *Komisjoni 27. mai 2003. aasta teatises "Jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatiline strateegia" on ära märgitud vajadus hinnata kehtivaid taaskasutamise ja kõrvaldamise määratlusi ning vajadus ringlussevõtu üldkohaldatava määratluse järele ja arutelu järele, mis käsitleks jäätmete määratlust.*
- (7) *Oma 20. aprilli 2004. aasta resolutsioonis eespool nimetatud teatise kohta³ kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles kaaluma nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiivi 96/61/EÜ (saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta)⁴ laiendamist jäätmesektorile tervikuna. Samuti palus parlament komisjonil selgelt eristada taaskasutamist ja kõrvaldamist ning selgitada jäätmete ja mittejäätmete vahelisi erinevusi.*
- (8) *Oma 1. juuli 2004. aasta järeldustes kutsus nõukogu komisjoni üles esitama ettepaneku vaadata läbi jäätmedirektiivi teatavad aspektid, et selgitada jäätmete ja mittejäätmete vahelisi erinevusi ning taaskasutamise ja kõrvaldamise vahelisi erinevusi.*

¹ *EÜT C 76, 11.3.1997, lk 1.*

² *EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1.*

³ *ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 401.*

⁴ *EÜT L 257, 10.10.1996, lk 26. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 166/2006 (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).*

- (9) Sellepärast on vaja läbi vaadata direktiiv 2006/12/EÜ, et selgitada selliste põhimõistete nagu jäätmed, taaskasutamine ja kõrvaldamine määratlusi, tugevdada jäätmetekke vältimiseks võetavaid meetmeid, kehtestada lähenemisviisi, milles arvestatakse toodete ja materjalide kogu olelustersükliga ja mitte ainult jäätmeetapiga, ning keskenduda jäätmete tekitamisest ja käitlemisest tulenevate keskkonnamõjude vähendamisele, tugevdades sellega jäätmete majanduslikku väärtust. Selguse ja loetavuse huvides tuleks direktiiv 2006/12/EÜ asendada.
- (10) ***Praeguse tootmis- ja tarbimissüsteemi ümberkorraldus on hädatarvilik, peaeesmärk on muuta tarbimist säästvas suunas ning viia toorme saamise, tootmise ja tootedisaini protsessid võimalikult ulatuslikult kooskõlla looduslike protsesside ja kontseptsioonidega.***
- (11) ***Ühiskond sõltub peamiselt toodetest, mis on valmistatud erinevatest materjalidest, nt bioloogilistest, mineraalsetest ja sünteetilisest materjalidest, mida sageli kombineeritakse komposiitmaterjalide valmistamiseks. Selliste materjalidega tuleks ümber käia niimoodi, et tooted ei muutuks kasutusea lõppedes kasututeks jäätmeteks.***
- (12) Et enamik olulisi jäätmekäitlustoiminguid on nüüdseks keskkonnavalaste ühenduse õigusaktidega hõlmatud, on oluline kohandada käesolev direktiiv sellele lähenemisviisile. Rõhu asetamine EÜ asutamislepingu artiklis 174 sätestatud keskkonnanäesmärkidele võimaldaks teravamalt keskenduda jäätmete tekitamise ja käitlemise keskkonnamõjudele ressursside kogu olelustersükli jooksul. Sellepärast peaks käesoleva direktiivi õiguslik alus olema asutamislepingu artikkel 175.
- (13) Majandushoovad – kui need on kulutasuvad – on osutunud tõhusaks vahendiks jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitlusega seotud eesmärkide saavutamisel. Jäätmed on väärtuslik ressurss ning majandushoobade edasine kasutamine maksimeerib keskkonnavalast kasu. Sellepärast tuleks käesolevas direktiivis julgustada nende hoobade kasutamist asjakohasel tasandil.
- (14) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1774/2002¹ sätestatakse muuks otstarbeks kui inimeste loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad. Selles sätestatakse muu hulgas proportsionaalsed kontrollid seoses kõigi loomset päritolu jäätmete töötlemise, kasutamise ja kõrvaldamisega, vältides sellega riski loomade ja inimeste tervisele. Seepärast on vaja selgitada seost kõrvalsaaduste määrusega ja vältida eeskirjade kattumist, jättes välja loomsed kõrvalsaadused, kui need on ette nähtud kasutamiseks muul eesmärgil kui jäätmetega seotud toimingud.

¹ EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2007/2006 (ELT L 379, 28.12.2006, lk 98).

- (15) Määruse (EÜ) nr 1774/2002 kohaldamisel saadud kogemusi silmas pidades oleks asjakohane selgitada jäätmeid käsitlevate õigusaktide ja nendes sisalduvate ohtlikke jäätmeid käsitlevate sätete reguleerimisala määrusega (EÜ) nr 1774/2002 reguleeritud loomsete kõrvalsaaduste osas. Kui loomsed kõrvalsaadused kujutavad endast võimalikku terviseriski, on nende riskidega tegelemiseks sobivaim õigusakt määrus (EÜ) nr 1774/2002 ning kattumist jäätmeid käsitlevate õigusaktidega tuleks vältida.
- (16) Lisada tuleks korduskasutuse määratlus, et selgitada selle toimingu kohaldamisala ***ELi jäätmekäitluspoliitika kontekstis. See mõiste tuleks sõnastada nii, et see hõlmaks kõiki toiminguid, mis ühenduse kehtivates õigusaktides konkreetsete toodete jäätmete kohta on määratletud korduskasutamisenä.***
- (17) Lisada tuleks ringlussevõtu määratlus, et selgitada selle mõiste ulatust.
- (18) Taaskasutamise ja kõrvaldamise määratlusi on vaja muuta, et tagada nende kahe mõiste selge eristamine lähtuvalt nende ***keskkonna- ja tervisemõju*** tegelikust erinevusest ***ja sellest***, kas vastav toiming viib loodusressursside asendamiseni majanduses, ***mis oleks eelistatav variant***, või mitte. Veel on vaja lisada korrigeeriv süsteem, et ***selgitada, kus*** tegevuse liigitamine taaskasutamiseks ei vasta toimingu tegelikule keskkonnamõjule.
- (19) Selleks et selgitada jäätmete määratluse teatavaid aspekte, on vaja liikide kaupa piiritleda, millal teatavaid jäätmeid käsitletakse kui selliseid, mis on lakanud olemast jäätmed ja muutunud sekundaarmaterjaliks või -aineks. ***Komisjon esitab õigusakti ettepaneku sellise ümberliigitamise kriteeriumide kohta ja selle kohta, kas teatud jäätmevood kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.***
- (20) ***Selleks et selgitada jäätmete määratluse teatavaid aspekte, oleks samuti kasulik piiritleda, millal tootmis- või ekstraheerimisprotsessi tulemusel saadud materjalist või aineist, mida ei ole esmaselt toodetud ja mida valdaja ei kavatse kasutuselt kõrvaldada, vaid kasutada, saab kõrvalsaadus. Komisjon peaks välja andma tõlgendusjuhised olemasoleva kohtupraktika alusel. Kui see osutub ebapiisavaks, peaks komisjon vajaduse korral, olles eelkõige arvesse võtnud keskkonna- ja terviseohutust ning kohtupraktikas kujunenud tingimusi, esitama õigusakti ettepanekud selgete kriteeriumidega, mille alusel iga üksikjuhtumi korral otsustada, kui sellised materjalid või ained peaksid jääma väljapoole jäätmete mõiste reguleerimisala. Selliste ühenduse tasandil vastuvõetud meetmete või kohaldatava Euroopa kohtupraktika puudumisel tuleks asjaomaseid materjale või aineid lugeda endiselt jäätmeteks.***

- (21) Kulud tuleks jaotada viisil, milles kajastuks jäätmete tekitamise ja käitlemise tegelik hind keskkonnale. ***Sellega seoses tuleks kohaldada tootjavastutust ja põhimõtet, et saastaja maksab. Eelkõige üksiktootja vastutus on vahend, mida saab kasutada jäätmetekke vältimise, korduskasutuse ja ringlussevõtu edendamiseks ning mis seejuures tagab, et tootjad võtavad arvesse oma toodete olelustsükli mõjusid, sealhulgas kasutuselt kõrvaldamise mõjusid ning töötavad välja nõuetekohase tootedisaini.***
- (22) Selleks et ühendus tervikuna saaks muutuda jäätmete kõrvaldamises iseseisvaks ja liikmesriigid saaksid individuaalselt liikuda selle eesmärgi suunas, on vaja ette näha jäätmekõrvaldusrajatiste koostöövõrgustik, arvestades geograafilisi olusid ja vajadust spetsialiseerunud rajatiste järele seoses teatavate jäätmeliikidega.
- (23) ***Keskkonnakaitse vajalikku taset säilitades peaksid liikmesriigid tagama piisavad ja kulutasuvad jäätmehoolduse võimalused ringlussevõtu toimingute tagajärjel tekkivate jäätmete jaoks, pidades silmas ringlussevõtu rajatiste võtmerolli lõplikult kõrvaldatavate jäätmete vähendamises. Sellised järelejäävad jäätmed on oluline kitsaskoht ringlussevõtu võimsuste edasiseks suurendamiseks ning pädevad asutused peaksid võtma vajalikud meetmed kooskõlas eesmärgiga saada "jäätmeid ringlussevõtvaks ühiskonnaks".***
- (24) Jäätmekavade koostamise kohustuse ulatust ja sisu on vaja veelgi piiritleda, eriti kindlaks kujunenud saastunud kohtade hõlmamise ja majandushoobade kasutamise suhtes, ning integreerida jäätmekavade väljatöötamisse ja läbivaatamisse vajadus arvestada keskkonnamõju toodete ja materjalide kogu olelustsükli jooksul. Samuti tuleks vajaduse korral arvesse võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiivi 94/62/EÜ (pakendite ja pakendijäätmete kohta)¹ artiklis 14 sätestatud nõudeid seoses käitlemiskavadega, aga ka prügilasse veetavate biolagunevate jäätmete vähendamise strateegiat, millele on viidatud nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ (prügilate kohta)² artiklis 5.

¹ EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2005/20/EÜ (ELT L 70, 16.3.2005, lk 17).

² EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (25) Selleks et täiustada jäätmetekke vältimise meetmete edendamist liikmesriikides ja hõlbustada parima toimimisviisi levikut selles valdkonnas, on vaja **vastu võtta ühenduse eesmärgid ja meetmed** jäätmetekke **vältimiseks ning** seada liikmesriikide suhtes sisse nõue töötada välja jäätmetekke vältimise programmid, milles keskendutakse põhilistele keskkonnamõjudele ja arvestatakse kogu olulistsüklit. Sellised eesmärgid ja meetmed peaksid olema suunatud majanduskasvu ja **jäätmete mahu suurenemise ning** jäätmetekkega seotud **keskkonna- ja terviseamõjude** vahelise seose likvideerimisele, **selleks tuleks saavutada jäätmetekke, jäätmete ohtlikkuse ja kahjulike mõjude netovähenemine. Kohalikel ja piirkondlikel asutustel ning sidusrühmadel ja** üldsusel peaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiivile 2003/35/EÜ¹ olema võimalus osaleda kõnealuste programmide koostamisel ning juurdepääs nendele ka pärast koostamist.
- (26) **Ohtlikud jäätmed määratletakse ohu- ja riskikriteeriumide põhjal. Seetõttu tuleb need reguleerida rangete spetsifikatsioonide alusel, et vältida või piirata, nii palju kui võimalik, mittenõuetekohasest käitlemisest tulenevaid keskkonda ohustavaid kahjulikke mõjusid ning hoida ära riske inimeste tervisele ja ohutusele. Ohtlike omaduste tõttu tuleb ohtlikke jäätmeid nõuetekohaselt käidelda, see hõlmab spetsiaalseid ja kohandatud kogumis- ja töötlemistehnikaid, erikontrolle ja jäätmete jälgitavuse erimeetmeid. Kõigil ohtlike jäätmete käitlejatel peab olema vastav kvalifikatsioon ja väljaõpe.**
- (27) **Käesoleva** direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused².
- (28) **Eelkõige peavad komisjonil olema volitused muuta jäätmete ja ohtlike jäätmete loendit, võtta vastu registreerimisnõuded ning võtta vastu muudatused, mida on vaja IV ja V lisa kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga. Kuna tegemist on üldmeetmetega, mille eesmärk on käesoleva määruse vähemoluliste sätete muutmine ja täiendamine, tuleks need meetmed võtta vastu vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivkomitee menetlusele.**

¹ ELT L 156, 25.6.2003, lk 17.

² EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

- (29) Et käesoleva direktiivi eesmärgi, *nimelt kaitsta keskkonda ja tagada siseturu nõuetekohane toimimine*, ei saa piisaval määral saavutada liikmesriigi tasandil ja seetõttu on need mastaapi või meetmete mõju arvestades paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mida on vaja kõnealuste eesmärkide saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I peatükk
Direktiivi sisu, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1
Sisu

Käesolevas direktiivis sätestatakse meetmed eesmärgiga *minimeerida* jäätmetekke ja -käitluse üldist *keskkonna- ja tervisemõju ning aidata ühtlasi kaasa ressursside kasutamise vähendamisele*.

Sel eesmärgil *võtavad* liikmesriigid *ja ühendus reeglina (vähenevas) tähtsuse järjekorras* meetmeid:

- 1) *jäätmete* vältimiseks *ja* vähendamiseks;
- 2) *jäätmete korduskasutamiseks*;
- 3) *jäätmete ringlussevõtuks*;
- 4) *muudeks taaskasutamistoiminguteks*;
- 5) *jäätmete ohutuks ja keskkonnasäästlikuks kõrvaldamiseks*.

Kui olelustsükli hindamine ja tasuvusanalüüs näitavad, et alternatiivne töötlemisviis annaks konkreetse jäätmevoo puhul parema tulemuse, võivad liikmesriigid kõrvale kalduda teises lõigus sätestatud prioriteetidest. Need hinnangud ja analüüsid avalikustatakse ning sõltumatud teadusasutused vaatavad need läbi. Viiakse läbi arutelu ja tagatakse ulatuslik ja läbipaistev protsess, millesse on kaasatud sidusrühmad ja kodanikud. Vajaduse korral koostab komisjon suunised taoliste hindamiste ja analüüside kohaldamiseks.

Artikkel 2 Reguleerimisala

1. Käesolev direktiiv ei hõlma:
 - välisõhku paisatavaid gaasilisi heitmeid,
 - ***kaevandatud saastamata materjale, mida saab kasutada nende looduslikul kujul kohapeal või mujal.***
2. See ei hõlma järgmisi jäätmeliike nende eriaspektide suhtes, mis on juba hõlmatud muude ühenduse õigusaktidega:
 - a) radioaktiivsed jäätmed;
 - b) geoloogiliste uuringute, kaevandamise, töötlemise ja ladustamise tulemusena tekkinud jäätmed ning karjäärade tootmisjäägid;
 - c) väljaheidet ja muud põllumajanduses kasutatavad loodusomased ja mitteohhtlikud ained;
 - d) reovesi, välja arvatud vedelad jäätmed;
 - e) kasutusest kõrvaldatud lõhkeained;
 - f) ***määrusega (EÜ) nr 1774/2002 hõlmatud loomakorjused või loomsed kõrvalsaadused, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi kohaldamist selliste jäätmete töötlemise suhtes, mis sisaldavad loomseid kõrvalsaadusi ning tervislikel põhjustel tootena kasutamiseks kõlbmatuid loomseid kõrvalsaadusi, mida tuleb seetõttu käsitada jäätmetena.***
3. ***Konkreetsete materjalide ringlussevõtu edendamiseks esitab komisjon sellekohase ettepaneku hiljemalt ...*.***

* ***Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

4. **Käesolev direktiiv ei hõlma väljaheiteid, õlgesid ega muid põllumajanduslikust tootmisest tulenevaid loodusomaseid mitteohtlikke ained, mida kasutatakse põllumajanduses või biomassist energia tootmisel, kasutades protsesse või meetodeid, mis ei kahjusta keskkonda ega ohusta inimeste tervist.**

Reoveesetted kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse põllumajanduses kooskõlas nõukogu 12. juuni 1986. aasta direktiiviga 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses¹.

5. **Lõike 2 punktis f osutatud loomakorjused on loomad, kes on surnud muul viisil kui korralise tapmise tulemusel, sealhulgas episootilise haiguse likvideerimiseks surmatud loomad, põllumajanduse või talupidamise kontekstis.**
6. **Käesolev direktiiv ei hõlma looduslikke setteid ja muda, millel ei ole IV lisas loetletud ohtlikke omadusi.**

Artikkel 3 Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) **jäätmed – mis tahes ained või esemed, mille valdaja kasutuselt kõrvaldab, kavatseb kasutuselt kõrvaldada või on kohustatud kasutuselt kõrvaldama; komisjon esitab õigusakti ettepaneku teatavate tarbekaupade kohta (nt elektroonikaseadmed), täpsustades, millised funktsionaalsed, keskkonna-alased ja kvaliteedikriteeriumid peavad olema täidetud, et määratleda, millal omanikul loetakse olevat kõrvaldamiskavatsus.**

Kõik jäätmekategooriad on loetletud Euroopa jäätmeloendis vastavalt komisjoni otsusele 2000/532/EÜ².

- b) **tekitaja – igäüks, kelle tegevuse käigus tekivad jäätmed, või igäüks, kes teeb jäätmete eeltötlust, segab jäätmeid või sooritab jäätmetega muid toiminguid, mille tulemusel nende jäätmete laad või koostis muutub;**

¹ EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 807/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 36).

² EÜT L 226, 6.9.2000, lk 3. Otsust on viimati muudetud nõukogu otsusega nr 2001/573/EÜ (EÜT L 203, 28.7.2001, lk 18).

- c) valdaja – jäätmetekitaja või füüsiline või juriidiline isik, kelle valduses on jäätmed;
- d) käitlus – jäätmete kogumine, vedu, **töötlemine**, taaskasutamine ja kõrvaldamine, sealhulgas nende toimingute järelevalve ning jäätmehoidlate järelhooldus;
- e) kogumine – jäätmete kokkukorjamine eesmärgiga transportida need jäätmekäitlusettevõttesse;
- f) *eraldi kogumine – kogumine, kus jäätmevooge eraldatakse jäätmete tüübi ja iseloomu alusel ja kogutakse ning transporditakse eraldi;*
- g) *vältimine – kõik meetmed, mis võetakse enne toodete või ainete jäätmeteks muutmist ja mille eesmärk on vähendada jäätmeteket või jäätmete kahjulikkust; see hõlmab ka kahjulikkuse vähendamist, kehtestades piiranguid toodetes ohtlike ainete või materjalide kasutamisele, ning kõiki meetmeid, mis võetakse ohtlike ainete tekke, ülekandumise ja leviku vältimiseks jäätmekäitluse käigus;*
- h) korduskasutamine – *toodete või komponentide kasutamine samal otstarbel, milleks nad on loodud, sellele ei eelne mingit töötlust, välja arvatud puhastamine või parandamine;*
- i) ringlussevõtt – *jäätmetes sisalduvate materjalide või ainete ümbertöötamine tootmisprotsessi käigus, mille tulemusel saadakse uued tooted, materjalid või ained või nende koostisosad kas esialgsel või muul eesmärgil. See hõlmab orgaanilise materjali ümbertöötamist, kuid ei hõlma muu hulgas energiakasutust töötlust kütusena kasutamiseks, põletamist kaasavaid protsesse, energiaallikana (sh keemilise energia allikana) kasutust või täitematerjalina kasutamist;*
- j) *taaskasutamine – jäätmekäitlustoiming, mis vastab järgmistele kriteeriumitele:*
 - i) *selle tulemusel asendavad jäätmed muid ressursse, mida oleks kasutatud sama funktsiooni täitmiseks või valmistatakse jäätmeid ette selliseks kasutamiseks;*
 - ii) *selle tulemusel teenivad jäätmed taolise asendamise teel tõeliselt kasulikku eesmärki;*
 - iii) *vastab kindlatele tõhususkriteeriumitele, mis kehtestatakse artikli 8 lõike 2 kohaselt;*
 - iv) *vähendab üldisi negatiivseid keskkonnamõjusid tänu jäätmete kasutamisele teiste ressursside asendajana;*

- v) *tagab toodete vastavuse kohaldatavatele ühenduse standarditele ja ohutusalastele õigusaktidele;*
- vi) *selle juures peetakse esmatähtsaks inimtervise ja keskkonna kaitset ning minimeeritakse ohtlike ainete tekkimine, eraldumine ja levimine protsessi käigus.*
- k) *õlijäätmed – mineraalne, sünteetiline või bioloogiline määrdeaine või tööstuslik õli, mis ei sobi enam algselt ette nähtud kasutuseks, ning eelkõige sisepõlemismootorites kasutatud õli ja käigukastiõli, määrdeõli, turbiiniõli ja hüdraulikaõli;*
- l) *töötlemine – taaskasutamine või kõrvaldamine, hõlmates vahepealseid töötlemistoiminguid, nagu ümberpakkimine, vahetamine, jäätmesegude koostamine, jäätmete segamine või ladustamine enne taaskasutamist või kõrvaldamist;*
- m) *kõrvaldamine – toimingud, mis ei täida taaskasutamise või korduskasutamise tingimusi ning hõlmavad vähemalt I lisas loetletud toimingud. Kõikide kõrvaldamistoimingute puhul on esmatähtis inimeste tervise ja keskkonna kaitse;*
- n) *energia taaskasutamine – põlevjäätmete kasutamine kütusena energia tootmiseks otsese põletamise teel koos muude jäätmete või kütustega või eraldi, mille puhul eraldub soojusenergia. Energia taaskasutamisenä ei käsitleta jäätmete põletamist, mille käigus kulutatakse rohkem energiat, kui saadakse;*
- o) *turustaja – iga isik, kes tegutseb jäätmeid ostes ja seejärel müües printsiipaalina, kaasa arvatud need turustajad, kes jäätmeid füüsiliselt oma valdusesse ei võta;*
- p) *vahendaja – iga isik, kes korraldab jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist teiste nimel, kaasa arvatud need vahendajad, kes jäätmeid füüsiliselt oma valdusesse ei võta;*
- q) *esindaja – iga isik, kes jäätmeid ostes ja müües tegutseb teiste nimel;*
- r) *biojäätmed – loomset või taimset päritolu taaskasutusse suunatavad jäätmed, mida suudavad lagundada mikroorganismid, pinnases leiduvad elusorganismid või ensüümid; biojäätmeteks ei loeta pinnasematerjali, mis sisaldab artikli 2 lõike 4 kohaldamisalasse kuuluvaid põllumajanduslikust tootmisest tulenevaid biojäätmeid ja taimejäätmeid vaid vähesel määral;*
- s) *parim võimalik tehnika – parim võimalik tehnika direktiivi 96/61/EÜ artikli 2 lõike 11 kohaselt;*

- t) *parim võimalik jäätmekäitluse tehnika – kõige tõhusam ja arenenum tegevus ja selle rakendusviisid, mis näitab teatava tehnika praktilist sobivust, et vältida jäätmete käitlemisel inimeste tervise ohustamist ja keskkonna kahjustamist; direktiivi 96/61/EÜ artikli 2 lõiget 11 ja IV lisa kohaldatakse vastavalt;*
- u) *puhastamine – iga protsess, mille eesmärk on eemaldada ainetest ja materjalidest lisandid, nii et algseid aineid või materjale saaks jätkuvalt kasutada;*
- v) *regeneerimine – mis tahes protsess, mille tulemusel saadakse õlijäätmete rafineerimisel baasõlid, eelkõige eraldades sellistes õlides sisalduvad saasteained, oksüdatsiooniproduktid ja lisandid.*

Artikkel 4 *Kõrvalsaaduste eristamine jäätmetest*

1. *Aine või eseme tekkimisel tootmisprotsessis, mille peaeesmärk ei ole selle tootmine, loetakse saadud aine või ese kõrvalsaaduseks ja mitte jäätmeteks, kui see vastab järgmistele tingimustele:*
 - a) *aine või eseme edasine kasutamine on kindel;*
 - b) *ainet või eset saab kasutada vahetult, ilma tavalisele tootmistegevusele lisanduva täiendava töötlemiseta;*
 - c) *aine või eseme edasine kasutamine on tootmisprotsessi lahutamatu osa või sellele kui tootele on turg olemas; ja*
 - d) *selle edasine kasutamine on õiguspärane, s.t aine või ese vastab kõigile antud konkreetse rakenduse osas kehtivatele asjakohastele tootespetsiifilistele, keskkonna- ja tervisekaitse nõuetele.*
2. *...* aastaks esitab komisjon lõikes 1 toodud tingimuste põhjal õigusakti ettepaneku, määrates kindlaks keskkonna- ja kvaliteedikriteeriumid, mis peavad olema täidetud, et aine või eseme saaks liigitada kõrvalsaaduseks. Ettepaneku lisas esitatakse kõrvalsaadusteks liigitatavate ainete ja/või esemete loetelu.*
3. *Lõikes 2 nimetatud loetelu tehakse ettevõtjatele ja avalikkusele kergesti kättesaadavaks (nt interneti kaudu).*

* *Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

Artikkel 5 *Tootja vastutus*

1. *Tootja vastutuse suurendamiseks võtavad liikmesriigid ja ühendus meetmeid, et tootjad või importijad vastutaksid jätmete eest, mis tekivad nende toodete turuleviimise tulemusel. Seda võib teha muu hulgas järgmiselt:*
 - *kehtestades tootjatele/importijatele tagasivõtukohustuse,*
 - *kehtestades kohustuse anda avalikult kättesaadavat teavet, millises ulatuses on toode ringlussevõetav,*
 - *nõudes tootjatelt selliste materjalide ja tootedisaini kasutamist, mis aitavad jätmeteket vältida või vähendada ning muuta jäätmed vähem kahjulikuks,*
 - *luues parandamist ja korduskasutamist võimaldavaid rajatisi,*
 - *luues rajatisi lahuskogumiseks, toodete tagasivõtuks ja kõrvaldamiseks vastutustundlikul moel nende kasutusea lõppemisel.*
2. *Liikmesriigid annavad komisjonile aru lõike 1 rakendamise kohta. Komisjon hindab, kas on asjakohane liikmesriikide kogemuste põhjal kehtestada laiendatud tootjavastutuse skeemid konkreetsete jäätmevoogude jaoks ELi tasandil.*

Artikkel 6 *Jäätmeloend*

Otsusega 2000/532/EÜ kehtestatud jäätmeloend lisatakse käesolevale direktiivile ja on vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Komisjon võib loendit muuta artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras.

Komisjon hooldab ja muudab loendit andmete kogumise eesmärgil ning loend sisaldab ka jätmeid, mida käsitatakse artiklite 15 kuni 18 kohaselt ohtlike jätmetena, võttes arvesse jätmete päritolu ja koostist ning vajaduse korral ohtlike jätmete kontsentratsiooni piirväärtusi.

Komisjon tagab, et nimetatud loend on väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele piisavalt kergesti arusaadav ja hõlpsasti kättesaadav.

II peatükk Jäätmetetekke vältimine

Artikkel 7 Vältimine

Liikmesriigid võtavad artikli 1 kohaselt kõik vajalikud meetmed, et stabiliseerida oma üldine jäätmeteke 2012. aastaks, võrreldes üldise jäätmetekkega 2008. aastal.

Stabiliseerimine tähendab, et jäätmete ei suurene stabiliseerimisperioodi algusega võrreldes.

Pärast konsulteerimist kõikide sidusrühmadega esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekud vajalike meetmete kohta, et toetada liikmesriikide jäätmetekke vältimise meetmeid, hõlmates järgmist:

- a) 2008. aastaks näitajate loetelu, mis võimaldab liikmesriikidel oma jäätmetekke vältimise programmide ja meetmete täitmist jälgida, hinnata ja sellest aru anda;*
- b) 2010. aastaks toote ökodisaini poliitika väljatöötamine, mis käsitleb nii jäätmeteket kui ka ohtlike ainete esinemist jäätmetes, eesmärgiga edendada tehnoloogiaid, mis keskenduvad vastupidavatele, korduskasutatavatele ja ringlussevõetavatele toodetele;*
- c) 2010. aastaks järgmiste kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete jäätmete vähendamise eesmärkide püstitamine 2020. aastaks, tuginedes parimatele olemasolevatele tavadele;*
- d) 2010. aastaks tegevuskava väljatöötamine edasisteks toetusmeetmeteks Euroopa tasandil, millega püütakse eelkõige muuta praeguseid tarbimisharjumusi.*

III peatükk
Taaskasutamine ja kõrvaldamine

1. JAGU
ÜLDIST

Artikkel 8
Taaskasutamine

1. Liikmesriigid võtavad **artikli 1 sätete kohaselt** vajalikud meetmed tagamaks, **et võimaluse korral läbivad kõik jäätmed taaskasutamistoimingud. Need sisaldavad vähemalt toiminguid**, mis on loetletud II lisas, **tingimusel et nad vastavad taaskasutamise mõistele artikli 3 punktis j.**

Kahtluste vältimiseks kuuluvad II lisa reguleerimisalasse toimingud, mille peaeesmärk on II lisa kohane taaskasutamistoiming, vaatamata sellele, et tekib mõningal määral materjali, mis seejärel läbib kõrvaldamistoimingud.

Komisjoni ettepaneku alusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule võidakse II lisa sätestatud toimingute loendisse lisada täiendavaid taaskasutamistoiminguid.

2. Komisjon ***esitab ...* asutamislepingu artiklis 251*** sätestatud korras ***õigusakti ettepaneku võtta vastu*** rakendusmeetmed, et seada sisse ***parimal võimalikul tehnikal põhinevaid keskkonna- ja*** tõhususkriteeriume, mille põhjal II lisas loetletud ***lõpptoimingute*** tulemust võidakse käsitada kui ***taaskasutamistoimingut***.
3. ***Enne II lisa muutmist ja lõike 2 kohaselt rakendusmeetmete vastuvõtmist konsulteerib komisjon liikmesriikidega ja asjaomaste tööstussektori, keskkonnavalaste, töötajate ja tarbijate ühendustega.***

* ***Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

4. *Liikmesriigid võtavad meetmeid, et edendada toodete korduskasutamist, eriti korduskasutamise ja parandamise akrediteeritud võrgustike loomise ja toetamise teel ning luues vajadusel asjaomased töötlemis- ja tootestandardid.*

Liikmesriigid võivad korduskasutamise edendamiseks võtta muid meetmeid, nagu majandushoobade kasutamine, hanke kriteeriumid, kvantitatiivsed eesmärgid või teatud toodete turuletoomise keelustamine.

5. *Et liikuda jäätmeid taaskasutava Euroopa ühiskonna poole ja aidata kaasa ressursside tõhususe kõrge taseme saavutamisele, saavutavad liikmesriigid 2020. aastaks vähemalt üldise korduskasutuse ja ringlussevõtu määra 50% tahkete olmejäätmete puhul ning 70% ehitus-, lammutus-, tööstus- ja tootmisjäätmete puhul. Nendele riikidele, kelle ringlussevõtu määr ükskõik kummas kategoorias on alla 5% või kelle kohta ametlikud andmed puuduvad (vastavalt Eurostati 2000.–2005. aasta andmetele), võib anda eesmärkide saavutamiseks täiendavalt 5 aastat aega.*
6. *Liikmesriigid võtavad meetmeid kõrgevaliteetse ringlussevõtu edendamiseks; selleks võtavad nad vajaduse korral kasutusele lahuskogumise süsteemid, et tagada kvaliteedistandardid asjaomaste ringlussevõtusektorite jaoks.*

2015. aastaks loovad liikmesriigid jäätmete lahuskogumise süsteemid vähemalt järgmiste jäätmete jaoks: paber, metall, plast, klaas, tekstiil, muud biolagunevad jäätmed, õli ja ohtlikud jäätmed. Seda kohaldatakse, ilma et see piiraks jäätmevooge käsitlevaid kehtivaid või tulevasi õigusakte või artikli 22 nõudeid.

Artikkel 9 *Kõrvaldamine*

1. *Ilma et see piiraks artikli 1 teise lõigu kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kui vältimist, korduskasutamist või muud taaskasutamist ei toimu, läbivad kõik jäätmed ohutud kõrvaldamistoimingud, mis vastavad artiklis 10 sätestatud eesmärkidele.*

Liikmesriigid keelavad jäätmete hülgamise, kaadamise või kontrollimata kõrvaldamise.

2. ***Kõrvaldamistoimingute hulka kuuluvad I lisas loetletud toimingud.***

Keelatud on kõrvaldamistoimingud, mis on liigitatud D 11 (põletamine merel) ja D 7 (heitmine merre/ookeani, sh ladestamine merepõhja) alla.

3. Kui toimingu tulemustest ilmneb, et ressursside asendumisest hoolimata on *see* artikli 1 tähenduses ***vaid piiratud asendumine***, võib komisjon *esitada õigusakti ettepaneku*, millega kõnealune toiming lisatakse I lisa loendisse.

Enne I lisa muutmist konsulteerib komisjon liikmesriikidega ja asjaomaste tööstussektori, keskkonnaalaste, töötajate ja tarbijate ühendustega.

Artikkel 10 *Tingimused*

Liikmesriigid võtavad meetmeid tagamaks, et jäätmehoolduses alates kogumisest kuni taaskasutuseni või kõrvaldamiseni kasutatakse protsesse või meetodeid, mis tagavad kõrgetasemelise kaitse, arvestades:

- a) ***inimeste*** tervist,
- b) ***keskkonda***,
- c) ***vett***, õhku, pinnast ***ja taimi***,

ning ei põhjustata müra- ega lõhnaäiringuid ***ega*** kahjustata paikkonda ***voi*** erihuvi pakkuvaid paiku.

Liikmesriikide kehtestatavad taaskasutuse ja kõrvaldamise nõuded üldiste siduvate sätete vormis peavad põhinema parimal võimalikul jäätmekäitluse tehnikal.

Kui see on vajalik inimeste tervise ja keskkonna kaitseks, esitab komisjon erinevate direktiivide ettepanekud, milles kehtestatakse koguseliselt keskkonna või majanduse seisukohast eriti oluliste jäätmete või taaskasutamistoimingute suhtes nõuded taaskasutusele, taaskasutamistoimingute tulemusel saadud ainetele või esemetele ning kõnealuste ainete ja esemete järgnevale kasutamisele. Need nõuded peavad põhinema parimal võimalikul jäätmekäitluse tehnikal. Sellistes direktiivides on ühtlasi võimalik täpsemalt kindlaks määrata, millal taaskasutatud jäätmed lakkavad olemast jäätmed.

Artikkel 11

Vastutus

Kooskõlas põhimõttega, et saastaja maksab, tagavad liikmesriigid, et iga jäätmevaldaja taaskasutab või kõrvaldab oma jäätmed ise või laseb oma jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise teha asutusel või ettevõtjal, kes tegeleb jäätmekäitlustoimingutega, või korraldada era- või avalikul jäätmekogujal.

2. JAGU

KULUD JA VÕRGUSTIKUD

Artikkel 12

Kulud

Kooskõlas põhimõttega, et saastaja maksab, kannab jäätmekäitluse kulud:

- ***koguja või ettevõtte poolt kogutud või käideldud jäätmete valdaja ja/või***
- ***eelmised valdajad ja/või***
- ***selle toote tootja, millest jäätmed tulenevad.***

Artikkel 13

Jäätmekõrvaldusrajatiste võrgustik

Ühenduses töödeldakse jäätmeid keskkonnale üldiselt kõige ohutumal viisil.

Kõrvaldamiseks määratud jäätmeid töödeldakse lähimas sobivas rajatises kõige asjakohasemate meetodite ja tehnoloogia abil, et tagada keskkonna ja inimeste tervise kaitse kõrge tase.

Iga liikmesriik võtab koostöös teiste liikmesriikidega asjakohased meetmed, et luua ühtne ja sobiv jäätmekõrvaldusrajatiste võrgustik, võttes arvesse parimat võimalikku tehnikat.

IV peatükk
Jäätmete lakkamine

Artikkel 14
Sekundaartooted, -materjalid ja -ained

1. ***Lükkmesriigid võivad paluda komisjonil erandkorras kindlaks määrata, kas antud jäätmed on lakanud olemast jäätmed selle põhjal, et:***
 - a) ***jäätmed on käesoleva direktiivi sätete kohaselt läbinud*** korduskasutamise-, ringlussevõtu- või taaskasutamistoimingu ning ***tuleb seetõttu ümber liigitada sekundaartooteks, -materjaliks või -aineks;***
 - b) ***selline*** ümberliigitamine ei tooks kaasa üldist negatiivset mõju keskkonnale ***või tervisele;***
 - c) sellise sekundaartoote, -materjali või -aine jaoks on olemas ***või oleks olemas*** turg.
2. ***...* aastaks esitab komisjon vajaduse korral lõike 1 kohase hinnangu põhjal õigusakti ettepaneku,*** määrates kindlaks keskkonna- ja kvaliteedikriteeriumid, mis peavad olema täidetud, et ***konkreetsete toodete, materjalide või ainete jäätmeliike*** saaks käsitada jäätmetena, mis on muutunud ***sekundaartoodeteks, -materjalideks või -aineteks.***
3. Vastavalt lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele tuleb tagada, et tulemuseks saadav sekundaartooted, -materjal või -aine vastab turustamiseks vajalikele tingimustele.

Kõnealustes kriteeriumides võetakse arvesse kõiki sekundaarmaterjali või -aine keskkonnakahjuliku kasutamise või veoga seotud ohtusid ning need kriteeriumid seatakse tasemel, millega tagatakse inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase.

* ***Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

4. ...* aastaks esitab komisjon vajaduse korral ettepanekud, et määrata kindlaks, kas järgmised jäätmevood kuuluvad selle artikli sätete alla ja milliseid spetsifikatsioone tuleks sel juhul nende suhtes kohaldada:

- *kompost,*
- *täitematerjalid,*
- *paber,*
- *klaas,*
- *metall,*
- *vanarehvid,*
- *kasutatud riided.*

V peatükk
Ohtlikud jäätmed

1. JAGU
LIIGITUS JA LOEND

Artikkel 15
Liigitus

1. Jäätmeid käsitatakse kui ohtlikke jäätmeid, kui neil on üks või mitu *IV lisas* loetletud omadust.

Ohtlike jäätmete ümberliigitamine ohututeks jäätmeteks ei tohi toimuda jäätmete lahjendamise või segamise teel eesmärgiga vähendada saasteainete alghkontsentratsiooni allapoole ohtlikeks jäätmeteks liigitamise piirväärtust.

2. Kodumajapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid ei käsitata kui ohtlikke jäätmeid enne, kui need on kogunud *ohtlike jäätmete lahuskogumise tööstustoimingutega* tegelev ettevõtja või era- või avalik *ohtlike jäätmete koguja*.

* *Viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

3. Käesolevas direktiivis sisalduvaid ohtlikke jäätmeid käsitlevaid sätteid ei kohaldata määrusega (EÜ) nr 1774/2002 hõlmatud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete suhtes, kui need ei ole segatud ohtlike jäätmetega.

Artikkel 16

Loend

Otsusega 2000/532/EÜ kehtestatud Euroopa jäätmeloend on esitatud käesoleva direktiivi lisana. Komisjon võib loendit muuta artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras.

Loendis võetakse arvesse jäätmete koostist ning vajaduse korral ohtlike jäätmete kontsentratsiooni piirväärtusi ***ja jäätmete päritolu.***

Artikkel 17

Loendiga hõlmamata ohtlikud jäätmed

Kui liikmesriik on seisukohal, et jäätmed tuleks lugeda ohtlikuks ka siis, kui need ei sisaldu artiklis 6 osutatud jäätmeloendis (edaspidi "loend"), ja neil on vähemalt üks IV lisas loetletud omadus, teatab liikmesriik igast sellisest juhtumist viivitamata komisjonile ja esitab komisjonile kogu asjakohase teabe.

Artikkel 18

Loendiga hõlmatud mitteohtlikud jäätmed

1. Kui liikmesriigil on tõendid selle kohta, et teatavatel kõnealusesse loendisse kuuluvatel jäätmetel ei ole ühtegi IV lisas loetletud ***omadust, teatab liikmesriik*** igast sellisest juhtumist ***viivitamata komisjonile ja*** esitab komisjonile kõik vajalikud tõendid.
2. Komisjon vaatab saadud teadetest lähtudes kõnealuse loendi läbi ***artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras***, et otsustada selle loendi kohandamise üle.
3. ***Pärast loendi kohandamise vastuvõtmist võivad liikmesriigid käsitada neid jäätmeid kui mitteohtlikke jäätmeid.***

Artikkel 19
Ohtlike jäätmete jälgitavus ja kontroll

Kooskõlas käesoleva direktiivi ohtlikke jäätmeid käsitlevate sätetega võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed selle tagamiseks, et ohtlike jäätmete, tootmine, kogumine ja transportimine, samuti nende ladustamine ja käitlemine toimuks tingimustes, mis tagavad keskkonna ja inimtervise optimaalse kaitse ning käitlejate, tööstusterritooriumite ja inimeste ohutuse, sealhulgas vähemalt meetmed, mis tagavad kõigi ohtlike jäätmete jälgitavuse ja kontrolli tootmisest kuni lõppladustamiseni ja nõuetekohase riskide hindamise nende käitlemise ajal.

2. JAGU
ERINÕUDED

Artikkel 20
Jäätmete eraldamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed *nõudmaks, et ohtlike jäätmetega tegelevad asutused ja ettevõtjad ei sega ohtlike jäätmete erinevaid liike ega sega ohtlikke jäätmeid mitteohtlike jäätmetega.*
2. Liikmesriigid soodustavad ohtlike ühendite eraldamist kõigist jäätmevoogudest enne, kui need jõuavad taaskasutusahelasse.
3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid võtta meetmeid, lubamaks erinevat liiki ohtlike jäätmete segamist või ohtlike jäätmete segamist muude jäätmete, ainete või materjalidega, kui täidetakse järgmised tingimused:
 - a) *jäätmed segab asutus või ettevõtja, kes on saanud loa vastavalt artiklile 28;*
 - b) *täidetakse artiklis 10 sätestatud tingimused;*
 - c) *jäätmekäitluse keskkonnamõju ei muutu halvemaks;*
 - d) *selline tegevus vastab parimale võimalikule tehnikale.*

Artikkel 21
Märgistamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada ohtlike jäätmete pakendamine ja märgistamine kehtivate rahvusvaheliste ja ühenduse normide kohaselt nende kogumise, veo ja ajutise ladustamise käigus.
2. Ohtlike jäätmete siirdamisel peab nendega kaasas olema nõukogu 1. veebruarari 1993. aasta määruses (EMÜ) nr 259/93 (*jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral*)¹ osutatud vorm.

Artikkel 22
Õlijäätmed

Ilma et see piiraks artiklites 20 ja 21 sätestatud ohtlike jäätmete käitlemisega seotud kohustuste kohaldamist, **võtavad liikmesriigid** vajalikud meetmed, et tagada **tehnilise teostatavuse korral õlijäätmete** kogumine **eraldi teistest jäätmetest ja seejärel vastavalt artikli 1 teises lõigus sätestatud jäätmehierarhiale nende käitlemine artiklis 10 nimetatud tingimustel. Võimaluse korral tuleks alati eelistada regenereerimist vastavalt nõukogu 16. juuni 1975. aasta direktiivile 75/439/EMÜ vanaõli kõrvaldamise kohta**².

Artikkel 23
Toidujäätmed

Töötlemata toidujäätmete taaskasutamine söödana on keelatud. Litsentseeritud ettevõtted viivad läbi toidujäätmete kontrollitava kõrvaldamise ning asjakohaste toimingute abil toidujäätmed steriliseeritakse ja kõrvaldatakse ohutult. Toidujäätmete kasutamist sigade söödas võivad liikmesriigid lubada üksnes tingimusel, et igakülselt teostatakse järelevalvet ohutu taaskasutamise, steriliseerimise ja määruse (EÜ) nr 1774/2002 teiste sätete järgimise üle.

¹ EÜT L 30, 6.2.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2557/2001 (EÜT L 349, 31.12.2001, lk 1).

² EÜT L 194, 25.7.1975, lk 23. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/76/EÜ (EÜT L 332, 28.12.2000, lk 91).

*VI peatükk
Biojäätmed*

*Artikkel 24
Biojätmete kogumine ja kasutamine*

1. *Eelkõige tegeldakse biojätmete taaskasutamisega.*
2. *Artiklis 1 seatud eesmärkide täitmise eesmärgil arendavad liikmesriigid ...* välja biojätmete eraldi kogumise süsteemi.*
3. *Liikmesriigid tagavad, et artiklites 25 ja 26 sätestatud nõuete täitmise järel oleks töödeldud biojätmeid võimalik laotada põllumajanduse, metsanduse või aianduse eesmärkidel kasutatavale maale.*

*Artikkel 25
Biojätmete töötlemine*

1. *Biojätmete tekitajad ja valdajad töötlevad jäätmeid enne maapinnale laotamist, tagamaks, et see on inimeste, loomade ja taimede tervise seisukohast ohutu. Sama menetlust kohaldatakse ka restoranidest ja toidlustusasutustest pärit toidujätmete suhtes, kui ei ole kohustust kõrvaldada jäätmeid vastavalt määruse (EÜ) nr 1774/2002 sätetele.*
2. *Komisjon võtab artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt vastu rakendusmeetmed ja määrab kindlaks haiguste leviku ärahoidmise ja taimekaitsega seotud minimaalsed ohutusnõuded.*
3. *Tagamaks, et biojätmete maapinnale laotamine toimub keskkonnaohutul viisil, võtab komisjon artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt vastu rakendusmeetmed ja määrab kindlaks keskkonna- ning kvaliteedikriteeriumid, millele peavad vastama põllumajanduslikul, metsamajanduslikul või aianduslikul eesmärgil kasutatavale maale laotatavad biojäätmed, nii et neid jäätmeid saaks käsitada jäätmetena, mis on muutunud sekundaartooteks, -materjaliks või -aineks.*

* *Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.*

4. *Lõikes 3 toodud rakendusmeetmed sisaldavad vähemalt raskete metallide, võõrkehade, elujõuliste seemnete ja taimeosade siduvaid piirväärtusi ning sobivate algmaterjalide loetelu.*
5. *Kõnealustes kriteeriumides võetakse arvesse kõiki sekundaarmaterjali või -aine keskkonnakahjuliku kasutamise või veoga seotud ohtusid ning need kriteeriumid määratakse tasemel, millega tagatakse inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase.*

Artikkel 26 *Kontrollimine*

1. *Liikmesriigid tagavad, et artikli 25 nõuetele vastamise kontrollimiseks töötatakse välja ja võetakse kasutusele kvaliteedikontrollisüsteemid.*
2. *Liikmesriigid tagavad regulaarsete ajavahemike järel kahjulike ainete sisalduse testide teostamise.*

Artikkel 27 *Ringlussevõtmine*

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 30. juuniks 2008 õigusakti ettepanekud biojäätmete ringlussevõtu soodustamiseks.

VII peatükk *Load või registreerimine*

1. JAGU
LOAD

1. ALAJAGU
ÜLDSÄTTED

Artikkel 28 *Väljaandmine*

1. *Liikmesriigid kehtestavad nõude, et iga asutus või ettevõtja, kes kavatses tegelda kõrvaldamis- või taaskasutamistoimingutega, peab hankima selleks loa riigi pädevatelt asutustelt.*

Sellistes lubades määratakse:

- a) töödeldavate jäätmete liik ja kogus;
- b) vastava tegevuskoha puhul kehtivad tehnilised nõuded iga lubatava toiminguliigi suhtes;
- c) ohutusabinõud, mida tuleb rakendada;
- d) iga toiminguliigi puhul kasutatav meetod.

Lubades võidakse määrata lisatingimusi ja -kohustusi.

- 2. Lubasid võidakse anda määratud tähtjaks ja need võivad olla pikendatavad.
- 3. Kui riigi pädev asutus peab kavatsetavat töötlusviisi keskkonnakaitse seisukohast vastuvõetamatuks, keeldub ta luba andmast.
- 4. Energia taaskasutamist hõlmava mis tahes loa tingimuseks tuleb seada, et kõnealusel energia taaskasutamisel peab olema kõrge energiatõhususe tase.

Artikkel 29 **Loanõuded**

Kõik ohtlike jäätmete töötlemise rajatised peavad omama luba vastavalt direktiivile 96/61/EÜ.

Ilma et see piiraks direktiivi 96/61/EÜ kohaldamist, sisaldab pädevatele asutustele esitatud loataotlus kavandatud meetmete kirjeldust eesmärgiga tagada, et ettevõtte on planeeritud ja varustatud ning toimib viisil, mis vastab töödeldavatele jäätmeliikidele ja nendega seotud riskidele.

Pädevate asutuste väljastatud loas on märgitud:

- ***töödeldavate ohtlike jäätmete kogused ja liigid;***
- ***jäätmetöötamise tehnilised näitajad, mis tagavad optimaalse keskkonnakaitse ja kindlustavad kõrge ohutustaseme.***

Kui mitteohtlikke jäätmeid töötleva rajatise käitaja kavandab toimingute muutmist, mis hõlmaks ohtlikke jäätmeid, siis käsitletakse seda olulise muutusena direktiivi 96/61/EÜ artikli 2 lõike 10 punkti b tähenduses ning kohaldatakse nimetatud direktiivi artikli 12 lõiget 2.

Artikkel 30
Direktiivi 96/61/EÜ alusel antud load

Käesoleva direktiivi *artikli 28 lõiget 1* ei kohaldata sellise asutuse või ettevõtja suhtes, kes on saanud loa direktiivi 96/61/EÜ alusel, ***tingimusel, et luba sisaldab kõiki käesoleva direktiivi artikli 28 lõikes 1 loetletud elemente.***

Artikkel 31
Rakendusmeetmed

Vajadusel teeb komisjon ettepanekud võtta vastu eraldi direktiivid, millega kehtestatakse lubade miinimumstandardid eesmärgiga tagada, et jäätmeid töödeldakse vastavalt artiklis 10 sätestatud tingimustele.

Liikmesriigid võivad kehtestada lubadele rangemaid standardeid siseriikliku vajaduste hindamise ja proportsionaalsuse põhimõtte alusel ning kooskõlas asutamislepingutega.

Artikkel 32
Täiendavad meetmed

...* aastaks koostab komisjon raporti eesmärgiga kaaluda meetmeid, mis võimaldavad tulemuslikumalt täita artiklis 1 püstitatud eesmärgid. Kuue kuu jooksul pärast valmimist esitatakse raport, vajadusel koos ettepanekutega, nõukogule ja Euroopa Parlamendile.

Raportis käsitletakse eelkõige järgmisi küsimusi:

- a) kas II lisas tuleks teha muudatusi, et:***
- i) mitte anda luba juhtudel, mil loetletud tegevuste tulemusena ei suudeta leida kasulikku rakendust nii suurele osale jäätmetest, nagu seda eeldavad artiklis 1 seatud eesmärgid;***
 - ii) määratleda juhud, mil artiklis 1 püstitatud eesmärkide täitmise tagamiseks tuleks kindlaks määrata ära kasutatava jäätmekoguse suhe taaskasutamise käigus kõrvaldatavasse kogusesse;***
 - iii) määratleda taaskasutamistegevusega R1 võrreldes erinev(ad) energiatõhususe tase(med);***
 - iv) korrigeerida võrdlusnäitajaid vastavalt teaduse ja tehnika arengule;***

* ***Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.***

- b) kas I lisas tuleks teha muudatusi, et:
- i) lisada sellesse kõik II lisast välja jäetud tegevused;
 - ii) korrigeerida võrdlusnäitajaid vastavalt teaduse ja tehnika arengule; ja
- c) kas konkreetsetele kõrvaldamis- või kaaskasutamistegevustele miinimum-standardite kehtestamine aitab saavutada artiklis 10 sätestatud tingimusi .

Nimetatud raporti esitamise nõue ei takista komisjonil vahepeal muude ettepanekute esitamist.

2. ALAJAGU ERANDID

Artikkel 33 Osalemise tingimused

Liikmesriigid võivad vabastada **artikli 28** lõikes 1 sätestatud nõudest asutused või ettevõtjad, kes oma jäätmeid ise tekitamiskohas **töötlevad**.

Kui asutus või ettevõtja nii kõrvaldab kui ka taaskasutab jäätmeid, võidakse ta vabastada üksnes taaskasutamistoimingute suhtes.

Seda vabastust ei kohaldata ohtlike jäätmete töötlemise suhtes.

Artikkel 34 Üldeeskirjad

1. Kui liikmesriik soovib lubada *artikliga 33* ette nähtud erandeid, tagab ta, et asjaomased pädevad asutused näevad iga tegevusliigi suhtes ette üldeeskirjad, milles määratakse erandiga hõlmata võidavate jäätmete liigid ja kogused ning kasutatav töötlemisviis.

Need eeskirjad peavad põhinema parimal võimalikul tehnikal ning olema koostatud nii, et tagatakse vastavus *artiklile 10*.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõike 1 alusel ette nähtud **üldeeskirjadest**.

2. JAGU
REGISTREERIMINE

Artikkel 35
Registreerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et riigi pädev asutus peab registrit asutuste ja ettevõtjate kohta, kes erialaselt tegelevad jäätmete kogumise või veoga või kes kauplejate või vahendajatena korraldavad jäätmete töötlemist teiste isikute nimel ja kelle suhtes ei kehti *artikli 28* lõikes 1 sätestatud loanõue.

Need asutused ja ettevõtjad peavad vastama teatavatele **registreerimisnõuetele**.

2. Kõik 1. jao 2. alajao kohaselt vabastatud asutused ja ettevõtjad tuleb kanda lõikega 1 ette nähtud registrisse.

Bürokraatia vähendamiseks kasutatakse võimaluse korral registreerimisprotsessi jaoks olulise teabe saamiseks pädevates asutustes juba olemasolevaid andmeid.

3. Komisjon võtab ***artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse*** korras ja ***tööstusega konsulteerides*** vastu lõike 1 teises lõigus osutatud ***registreerimisnõuded***.
4. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumi piires ***ja riikidevaheliselt*** kasutatav jäätmete kogumis- ja veosüsteem tagab kogutavate ja veetavate jäätmete toimetamise asjakohastesse töötlemisrajatistesse vastavalt *artiklis 10* sätestatud kohustustele.

Igasuguse jäätmete veo suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1013/2006¹ sätteid.

¹ ***ELT L 190, 12.7.2006, lk 1.***

VIII peatükk
Jäätmehooldus

1. JAGU
KAVAD

Artikkel 36
Jäätmekavad

1. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused kehtestavad vastavalt artiklile 1 ühe või mitu jäätmekava, mis vaadatakse läbi vähemalt iga viie aasta järel.

Need kavad peavad eraldi või kombineerituna hõlmama kogu asjaomase liikmesriigi geograafilise territooriumi.

2. Lõikega 1 ette nähtud jäätmekavades esitatakse asjaomase geograafilise üksuse olemasoleva jäätmehooldusolukorra analüüs ning meetmed, mis tuleb võtta jäätmetekke vältimiseks, jäätmete korduskasutamiseks, ringlussevõtmiseks, taaskasutamiseks ja ohutuks kõrvaldamiseks.
3. *Jäätmekavad peavad sisaldama kogu teavet, mis on vajalik lõikes 2 sätestatud kohustuste täitmiseks ning mis võimaldab pädevatel ametiasutustel, asutustel ja ettevõtetel kavasid täita. Kui see on asjakohane, koostab komisjon juhised jäätmekäitluse kavandamiseks.*

Jäätmekavad peavad sisaldama vähemalt järgmist:

- a) nii tekkivate jäätmete kui ka tõenäoliselt väljastpoolt asjaomase riigi **territooriumi pärinevate ja** töötlemiseks toodavate jäätmete liik, kogus ja päritolu;
- b) **kogumissüsteemid ja töötlemisviisid;**
- c) mis tahes erikorraldused jäätmevoogude suhtes, **sealhulgas need, mida käsitletakse konkreetsetes ühenduse õigusaktides;**

- d) andmed ja hinnangud olemasolevate kõrvaldamisrajatiste ja olulisemate taaskasutamisrajatiste, samuti kindlaskujunenud saastunud kohtade suhtes ning meetmed nende rehabiliteerimiseks;
 - e) piisav teave kriteeriumide või tegevuskoha identifitseerimise kujul, mis võimaldab **liikmesriikide** pädevatel asutustel otsustada tulevaste kõrvaldamisrajatiste või olulisemate taaskasutamisrajatiste jaoks lubade andmise või andmata jätmise suhtes;
 - f) füüsilised või juriidilised isikud, kellel on luba jäätmeid käidelda;
 - g) **üldine jäätmekäitluspoliitika, mis sisaldab kavandatud jäätmekäitlustehnoloogiaid ja -meetodeid.**
4. Jäätmekavad peavad vastama direktiivi 94/62/EÜ artiklis 14 sätestatud kavandamisnõuetele ning direktiivi 1999/31/EÜ artiklis 5 osutatud strateegiale prügilasse veetavate biolagunevate jäätmete vähendamiseks ning hõlmama olulisi teadlikkuse suurendamise kampaaniaid ja majandushoobade kasutamist.
5. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest vastuvõetud jäätmekavadest ja oma jäätmekavade muutmisest.

Samal ajal esitavad nad komisjonile üldhinnangu selle kohta, kuidas kõnealused kavad toetavad käesoleva direktiivi eesmäärke. See hinnang hõlmab strateegilist jäätmekavade keskkonnamõju hinnangut, mis on ette nähtud direktiiviga 2001/42/EÜ.

Artikkel 37

Liikmesriikide koostöö

Liikmesriigid teevad *artikli 36* kohaselt jäätmekavasid koostades vajaduse korral koostööd teiste asjaomaste liikmesriikidega.

Liikmesriigid tagavad üldsuse osalemise vastavalt direktiivile 2003/35/EÜ, eelkõige avaldades jäätmekavad üldsusele avatud veebisaidil.

Artikkel 38

Liikmesriigid võivad võtta vajalikke meetmeid, et takistada jäätmevedusid, mis ei vasta nende jäätmekavadele. Nad teavitavad sellistest meetmetest komisjoni ja teisi liikmesriike.

2. JAGU
JÄÄTMETEKKE VÄLTIMISE PROGRAMMID

Artikkel 39
Algatamine

1. Liikmesriigid käivitavad vastavalt artiklile 1 *ja artiklile 7* jäätmetekke vältimise programmid hiljemalt ...*.

Miimumnõudena peaks nimetatud programmide ja neis sisalduvate meetmete eesmärk olema jäätmetekke stabiliseerimine aastaks 2012 ja edasine tunduv vähendamine aastaks 2020.

Need programmid kas integreeritakse *artikliga 36* ette nähtud jäätmekavadesse või toimivad nad eraldi programmidenä. Need koostatakse sellisel geograafilisel tasandil, mis on kõige sobivam nende tõhusaks kohaldamiseks.

2. Liikmesriigid tagavad, et ***kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused on kaasatud programmide koostamisse ning et*** sidusrühmadel ja üldsusel on vastavalt direktiivile 2003/35/EÜ võimalus osaleda kõnealuste programmide väljatöötamisel ja et neil on ka pärast väljatöötamist programmidele juurdepääs.
3. ***Komisjon loob teabevahetussüsteemi jäätmetekke vältimise parimate tavade vahetamiseks.***

Artikkel 40
Läbivaatamine

Liikmesriigid hindavad oma jäätmetekke vältimise kavasid korrapäraselt, *ja vaatavad need läbi* vähemalt iga 5 aasta järel. Euroopa Keskkonnaagentuur lisab oma aastaaruandesse ülevaate selliste programmide rakendamise ja lõpuleviimise seisust.

Pärast artiklis 47 sätestatud jäätmekäitluse nõuandefoorumiga konsulteerimist töötab komisjon välja jäätmetekke vältimise programmide hindamise juhised koos artiklis 7 sätestatud indikaatoritega.

* 18 kuu möödudes käesoleva direktiivi jõustumisest.

Nimetatud juhiste alusel ja koostöös pädevate ametiasutustega viib komisjon läbi programmide hindamise.

18 kuu jooksul pärast vaadeldava viieaastase ajavahemiku lõppu esitab komisjon hindamisaruande selle kohta, kuidas programmid aitavad kaasa neis seatud eesmärkide ning käesoleva direktiiviga kehtestatud sihtide täitmisele.

IX peatükk

Kontroll ja dokumentatsioon

Artikkel 41

Kontrollimised

1. Pädevad asutused kontrollivad asjakohaselt ja korrapäraselt asutusi ja ettevõtjaid, kes tegelevad jäätmetöötlustoiu- ja kogumistega või erialaselt jäätmete kogumise või veoga või teiste nimel jäätmetöötluse korraldamisega, ja ohtlike jäätmete tekitajaid.
2. Jäätmete kogumise ja veoga seotud kontroll hõlmab kogutavate ja veetavate jäätmete päritolu ja sihtkohta.

Artikkel 42

Dokumentatsioon

1. ***VII peatüki 1. jaos*** osutatud asutused ja ***ettevõtjad, jäätmete*** tekitajad ja ***jaemüüjad ning jäätmeid*** koguvad või vedavad asutused ja ettevõtjad peavad ***kronoloogiliselt*** dokumenteerima ***sissetulevad ja väljaminevad jäätmekogused, nende*** laadi, ***päritolusektori ja -piirkonna ning*** asjakohastel puhkudel sihtkohta, kogumise sageduse, kasutatava transpordiliigi ja jäätmete suhtes ette nähtud töötlemisviisi ning võimaldama pädeval asutusel taotluse korral selle teabega tutvuda.
2. Ohtlike jäätmete kohta säilitatakse kõnealuseid dokumente vähemalt ***viis aastat***.

Pädeva asutuse või eelmise jäätmevaldaja taotlusel esitatakse dokumentaalsed tõendid jäätmekäitlustoiu- ja kogumistega tegemise kohta.

Lükkmesriigid tagavad, et pädevad riigiasutused peavad registrit kõigi VII peatüki 1. jaos osutatud asutuste ja ettevõtjate kohta ning võivad nõuda nimetatud asutustelt ja ettevõtjatelt aruandeid.

Lükkmesriigid võivad ka mitteohtlike jäätmete tekitajatelt nõuda käesoleva artikli sätete täitmist.

X peatükk
Lõppsätted

Artikkel 43
Aruandlus ja läbivaatamine

1. Iga **viie aasta** järel teavitavad liikmesriigid komisjoni sektoriaruande vormis käesoleva direktiivi rakendamisest¹.

Kõnealuse aruande koostamisel võetakse aluseks küsimustik või lühikirjeldus, mille on kehtestanud komisjon *nõukogu 23. detsembri 1991. aasta* direktiivi 91/692/EMÜ *teatavate keskkonnavalaste direktiivide rakendamise aruannete ühtlustamise ja ratsionaliseerimise kohta*² artiklis 6 sätestatud korras. Aruanne esitatakse komisjonile üheksa kuu jooksul pärast selles hõlmatava **viieaastase** ajavahemiku lõppu.

Liikmesriigid lisavad neisse aruannetesse **muuhulgas eriteabe laiendatud tootjavastutuse korra ja** oma edusammude kohta jäätmetekke vältimise programmide rakendamisel **ja artikliga 7 kehtestatud jäätmetekke vältimise eesmärkide saavutamise kohta**.

Aruandluskohustuste kontekstis kogutakse andmeid toidujäätmete kohta, mis võimaldab kehtestada eeskirjad nende ohutuks kasutamiseks, taaskasutamiseks, ringlussevõtmiseks ja kõrvaldamiseks.

2. Komisjon saadab kõnealuse küsimustiku või lühikirjelduse kuus kuud enne vastavas aruandes hõlmatava ajavahemiku algust.
3. Komisjon avaldab ühenduse aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta üheksa kuu jooksul pärast liikmesriikidelt aruannete saamist vastavalt lõikele 1. **Komisjon avaldab ühtlasi hindamisaruande laiendatud tootjavastutuse korra rakendamise asjakohasuse kohta seoses spetsiifiliste jäätmevoogudega ELi tasandil.**
4. Esimeses aruandes, mis koostatakse viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist, kontrollib komisjon direktiivi rakendamist ja esitab vajaduse korral läbivaatamise ettepaneku.

¹ Jäätmeteket ja -töötlust käsitleva kvantitatiivse teabe aruanded viiakse määruse (EÜ) nr 2150/2002 reguleerimisalasse. Aruannete esitamise sagedused ja tähtajad sätestatakse kõnealuse määruse lisades.

² EÜT L 377, 31.12.1991, lk 48. *Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.*

Artikkel 44
Kohandamine tehnika arenguga

Komisjon võtab **artikli 46 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse** korras vastu muudatused, mida on vaja **IV ja V lisa** kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga. **Kõigil muudel juhtudel esitab komisjon õigusakti ettepaneku lisade muutmiseks.**

Artikkel 45
Sanktsioonid sätete mittetäitmisel

Liikmesriigid sätestavad karistused, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi sätete, eelkõige artikli 20 rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tulemuslikud, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teevad kõnealused sätted komisjonile teatavaks hiljemalt ...* ja teavitavad komisjoni viivitamatult kõikidest hilisematest neid mõjutavatest muudatustest.

Artikkel 46
Komitee

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi "komitee").
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 ettenähtud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.
3. **Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.**

* 24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

4. *Käesoleva artikli alusel meetmeid kehtestades peab komisjon:*
- a) *sidusrühmadega nõuetekohaselt konsulteerima;*
 - b) *esitama tüpse ajakava;*
 - c) *tagama kõigi käesoleva direktiiviga ette nähtud komiteemenetluste kodukorra ühtlustamise;*
 - d) *tagama menetluse täidetavuse;*
 - e) *tagama üldsuse juurdepääsu menetluskodudele;*
 - f) *vajadusel läbi viima kavandatava meetme keskkonna- ja turumõju uuringu.*

Artikkel 47
Jäätmekäitluse nõuandefoorum

- 1. *Komisjon kutsub ellu jäätmekäitluse nõuandefoorumi.*
- 2. *Nõuandefoorumi ülesanne on esitada kas komisjoni taotlusel või omal algatusel komisjonile arvamusi järgmistes küsimustes:*
 - a) *jäätmekäitluspoliitika väljatöötamine, võttes arvesse vajadust tagada parim võimalik ressursikasutus, jäätmetekke vältimine ja keskkonnale ohutu jäätmekäitlus;*
 - b) *jäätmekäitluse erinevad tehnilised, majanduslikud, halduslikud ja õiguslikud aspektid;*
 - c) *jäätmekäitlusala ühenduse õigusaktide, sealhulgas kavade, programmide ja arenguaruannete rakendamine ning selles valdkonnas uute õigusaktide ettepanekute väljatöötamine.*

3. *Nõuandefoorum moodustatakse tasakaalustatult liikmesriikide esindajatest ja kõigist jäätmekäitluse küsimustega tegelevatest huvigruppidest, nagu tööstus, sealhulgas väikesed, keskmise suurusega ja käsitööstusettevõtjad, ametiühingud, hulgi- ja jaemüüjad, keskkonnakaitseorganisatsioonid ja tarbijate ühendused.*

4. *Nõuandefoorum tuleb kokku vähemalt kolm korda aastas.*

Foorumi kutsub kokku komisjon. Komisjon juhatab koosolekuid.

Vajadusel võidakse moodustada ajutisi töörühmi ja korraldada nende koosolekuid sagedamini.

5. *Komisjon võtab vastu nõuandefoorumi töökorra.*

Artikkel 48

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid *hiljemalt ...**. Liikmesriigid edastavad viivitamata komisjonile nende õigusnormide teksti ning nende normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisatakse nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viide käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

* 24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 49
Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 75/439/EMÜ, 2006/12/EÜ ja nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/689/EMÜ ohtlike jäätmete kohta¹ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele peetakse viideteks käesolevale direktiivile ja neid loetakse *VI lisas* esitatud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 50
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 51
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

¹ EÜT L 377, 31.12.1991, lk 20. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 166/2006.

I LISA
KÕRVALDAMISTOIMINGUD

- D 1 Maapealne või maa-alune ladestamine (nt prügilasse jne)
- D 2 Pinnastöötlus (nt vedelate või püdelate heitmete biolagundamine pinnases jne)
- D 3 Süvainjektsioon (nt vedelate heitmete pumpamine puuraukudesse, mahajäetud soolakaevandustesse või looduslikesse tühemikesse jne)
- D 4 Paigutamine maapealsetesse basseinidesse (nt vedelate või püdelate jäätmete paigutamine šahtidesse, tiikidesse või laguunidesse jne)
- D 5 Paigutamine tarindprügilatesse (nt jäätmete paigutamine üksteisest ning keskkonnast isoleeritud, pealt kaetud ja vooderdatud pesadesse jne)
- D 6 Heitmine veekogudesse, v.a merre/*ookeani*
- D 7** Bioloogiline töötlus, mida ei ole käsitletud mujal käesolevas lisas ning mille lõppsaaduseks on ühendid või segud, mis kõrvaldatakse kasutuselt mis tahes toiminguga D 1–D 10
- D 8 Füüsikalise-keemiline töötlus, mida ei ole käsitletud mujal käesolevas lisas ning mille lõppsaaduseks on ühendid või segud, mis kõrvaldatakse kasutuselt mis tahes toiminguga D 1–D 10 (nt aurutamine, kuivatamine, kaltsineerimine jne)
- D 9 Põletamine *maismaal*
- D 10** Püsiladustamine (nt konteinerites jäätmete paigutamine kaevandustesse jne)
- D 11 Jäätmesegude koostamine või jäätmete segamine enne mis tahes toimingut D1–D10
- D 12 Ümberpakkimine enne mis tahes toimingut D 1–D 11
- D 13 Vaheladustamine mis tahes toiminguks D 1–D 12 hulgast (välja arvatud jäätmete ajutine kogumiseelne hoidmine nende tekkekohas).

II LISA TAASKASUTAMISTOIMINGUD

- R1 Kasutamine põhimõtteliselt kütusena või muu **energiaallikana**
- R 2 Lahustite taasväärtustamine/regenereerimine
- R 3 Lahustitena mittekasutatavate orgaaniliste ainete ringlussevõtt/taasväärtustamine (sh kompostimine ja muud bioloogilised muundamisprotsessid)
- R 4 Metallide ja metalliühendite ringlussevõtt/taasväärtustamine
- R 5 Muude anorgaaniliste ainete ringlussevõtt/taasväärtustamine
- R 6 Hapete ja aluste regenereerimine
- R 7 Reostustõrjeks kasutatud ainete taaskasutamine
- R 8 Katalüsaatorikomponentide taaskasutamine
- R 9 Õlide taasrafineerimine või korduskasutamine muul viisil
- R 10 Muud taaskasutamistoimingud sekundaartoodete, -ainete ja -materjalide tootmiseks**
- R 11 Pinnastöötlus põllumajandusliku kasutamise eesmärgil või keskkonnaseisundi parendamiseks
- R 12 **Prügilagaasist saadud energia taaskasutamine**
- R 13 Jäätmete kasutamine ehituslikel, tehnilistel, ohutus- või keskkonnavalastel eesmärkidel, mille puhul oleks muidu kasutatud teisi materjale**
- R 14 Jäätmete vahetamine punktides R 1–R 12 nimetatud toiminguteks
- R 15 Jäätmete vaheladustamine mis tahes toiminguks R 1–R 14 hulgast (välja arvatud jäätmete ajutine kogumiseelne hoidmine nende tekkekohas)
- R 16 Punktides R 1–R 11 nimetatud toimingute tagajärjel saadud materjalide kasutamine**
- R 17 Jäätmeteks muutunud toodete ja koostisosade korduskasutamine.**

III LISA

JÄÄTMETE LAKKAMINE

Rakendused, kus jäätmeid saab kasutada sekundaartoodete, -materjalide või -ainetena:

- ***väetise või pinnast parandava ainena või nende koostisosana;***
- ***ehitusmaterjali või selle koostisosana;***
- ***pinnasena.***

IV LISA

JÄÄTMETE OMADUSED, MIS LUBAVAD NEID PIDADA OHTLIKEKS JÄÄTMETEKES

- H1 Plahvatusohtlik: ained ja valmistised, mis võivad leegiga kokkupuutel plahvatada või mis on põrutus- või hõõrdumistundlikumad kui dinitrobenseen.
- H2 Oksüdeeriv: ained ja valmistised, mis annavad kokkupuutel muude, eelkõige tuleohtlike ainetega tugevalt eksotermilise reaktsiooni.
- H3-A Väga tuleohtlik:
- vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on alla 21 °C (sealhulgas eriti kergesti süttivad vedelikud), või
 - ained ja valmistised, mis võivad iseenesest kuumeneda ja lõpuks õhuga kokkupuutel süttida ümbritseva õhu temperatuuril lisaenergiat vajamata, või
 - tahked ained ja valmistised, mis võivad kergesti süttida pärast lühiajalist kokkupuudet süüteallikaga ja mis põlevad või hõõguvad edasi, kui see allikas on kõrvaldatud, või
 - gaasilised ained ja valmistised, mis süttivad õhu käes normaalrõhul, või
 - ained ja valmistised, mis kokkupuutel veega või niiske õhuga eraldavad ohtlikus koguses kergesti süttivaid gaase.
- H3-B Tuleohtlik: vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on vähemalt 21 °C ja mitte rohkem kui 55 °C.
- H4 Ärritav: mittesööbivad ained ja valmistised, mis vahetul, pikaajalisel või korduval kokkupuutel naha või limaskestaga võivad tekitada põletikke.
- H5 Kahjulik: ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada piiratud ulatuses tervisehäireid.
- H6 Mürgine: ained ja valmistised (sealhulgas väga mürgised ained ja valmistised), mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada raskeid, ägedaid või kroonilisi tervisehäireid või isegi surma.

- H7 Kantserogeenne: ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada vähktõppe haigestumist või suurendada selle haiguse esinemissagedust.
- H8 Sööbiv: ained ja valmistised, mis eluskudedega kokku puutudes võivad neid hävitada.
- H9 Nakkust tekitav: mikroorganisme või nende toksiline sisaldavad ained, mida teatakse kindlasti või tõenäoliselt põhjustavat inimeste või muude elusorganismide haigestumist.
- H10 Teratogeenne: ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda mittepärilikke kaasasündinud väärarenguid või suurendada nende esinemissagedust.
- H11 Mutageenne: ained ja valmistised, mis hingamisteede või seedeelundite kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda pärilikke geneetilisi defekte või suurendada nende esinemissagedust.
- H12 Ained ja valmistised, mille kokkupuutel vee, õhu või happega vabanevad mürgised või väga mürgised gaasid.
- H13 *Ökotoksiline: ained ja valmistised, mis põhjustavad või võivad põhjustada kas kohe või aja jooksul ohtu ühele või mitmele keskkonnasektorile.*
- H14 *Ained ja valmistised, millest pärast nende kõrvaldamist võivad leostuda või muul viisil eralduda muud aineid, millel on mõni muu eespool loetletud omadus.*

Märkused

- Ohtlike omaduste "mürgine" (ja "väga mürgine"), "kahjulik", "sööbiv" ja "ärritav" määramisel võetakse aluseks kriteeriumid, mis on sätestatud muudetud nõukogu 27. juuni 1967. aasta direktiivi 67/548/EMÜ (ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta)¹ VI lisa IA ja IIB osas.
- Omaduste "kantserogeenne", "teratogeenne" ja "mutageenne" määramiseks ja kõige värskema teabe kajastamiseks vajalikud lisakriteeriumid on esitatud "Ohtlike ainete ja valmististe liigitamise ja märgistamise juhendis", mis sisaldub muudetud direktiivi 67/548/EMÜ VI lisa IID osas.

Katsemeetodid

Kasutatakse meetodeid, mida on kirjeldatud direktiivi 67/548/EMÜ V lisa, kooskõlas kõnealuse direktiivi muudatustega.

¹ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/102/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 241).

VLISA
JÄÄTMETEKKE VÄLTIMISE MEETMED

Meetmed, millega saab mõjutada jäätmetekkega seotud raamtingimusi

1. Kavandamismeetmete või primaarressursside kättesaadavust ja hinda mõjutavate muude majandushoobade kasutamine.
2. Keskkonnahoidlikumate ja -säästlikumate toodete ja tehnoloogiate saavutamist käsitleva uurimis- ja arendustegevuse edendamine ning sellise uurimis- ja arendustegevuse tulemuste levitamine ja kasutamine.
3. Tõhusate ja sihipäraste indikaatorite väljatöötamine, et mõõta seoses jäätmetekkega keskkonnale avaldatavat survet igal tasandil, alates toodete võrdlusest kuni kohalike omavalitsuste ja riiklike meetmeteni.
4. ***Liikmesriigid teavitavad komisjoni toodetest, mis jäätmetekke vältimise kesksel eesmärgil sobivad toodete võrdlemiseks ELi tasandil.***
5. ***Struktuuri- ja regionaalfondidest toetatavate projektide abikõlblikkuskriteeriumide määratlemine nii liikmesriikide kui ka ELi-väliste riikide puhul, lugedes esmatähtsaks jäätmetekke vältimist – eelkõige parima võimaliku tehnika ja puhtama tootmise võrdlusanalüüside kasutamine.***
6. ***Lahuskogumissüsteemide sisseseadmise soodustamine liikmesriikides, et tagada kodumajapidamistes tekkivate jäätmete kogumine kooskõlas asjaomastes sektorites kehtivate kvaliteedistandarditega.***

Meetmed, millega saab mõjutada kujundamise, tootmise **ja turustamise** etappi

7. Ökodisaini edendamine (keskkonnaaspektide süstemaatiline integreerimine tootedisaini eesmärgiga parandada toote keskkonnahoidlikkust toote kogu olelustersükli jooksul).
8. Jäätmetekke vältimise tehnikate kohta teabe andmine eesmärgiga hõlbustada parima võimaliku tehnika rakendamist tööstuses.
9. Pädevatele asutustele väljaõppe korraldamine seoses jäätmetekke vältimise nõuete lisamisega lubadesse vastavalt *käesolevale direktiivile ning direktiivile 96/61/EÜ.*

10. Meetmete võtmine jäätmetekke vältimiseks rajatistes, mida direktiiv 96/61/EÜ ei **hõlma**. **Sellised meetmed võiksid** hõlmata jäätmetekke vältimise hinnanguid või kavasisid.
11. Teadlikkuse suurendamise kampaaniad või äriettevõtete toetamine rahaliselt, otsuste tegemisel või muul viisil. Sellised meetmed on tõenäoliselt eriti tõhusad siis, kui need on suunatud ja kohandatud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ning toimivad kindlakskujunenud ärivõrgustike kaudu.
12. **Seadusandlike**, vabatahtlike kokkulepete, tarbijate/tootjate komiteede või sektoriviisiliste läbirääkimiste kasutamine selleks, et asjaomased *ettevõtjad* või tööstussektorid seaksid sisse oma jäätmetekke vältimise kavad või eesmärgid või korrigeeriks ebasäästlikke tooteid või pakendeid.
13. Kiitust väärivate keskkonnanaholdussüsteemide, sealhulgas ISO 14001 propageerimine.

Meetmed, millega saab mõjutada tarbimise ja kasutamise etappi

14. Majandushoovad, nagu keskkonnanahoidlike ostude soodustamine või kohustusliku tarbijamakse sisseseadmine sellistelt pakenditelt või pakendielementidelt, mis muidu oleksid tasuta **või maksaksid vähem**.
15. Üldsusele või konkreetsele tarbijarühmale suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniad ja teabe jagamine.
16. Usaldusväärsete ökomärgiste edendamine.
17. Jäätmetekke vältimise alast teavet ja väiksema keskkonnamõjuga toodete kättesaadavust käsitlevad kokkulepped tööstusega, näiteks selliste tootekomiteede kasutamine, nagu seda tehakse integreeritud tootepõhimõtete raames, või jaemüüjatega.
18. Riigihangete ja erasektori hangetega seoses keskkonnanahaste ja jäätmetekke vältimise kriteeriumide integreerimine pakkumiskutsetesse ja lepingutesse vastavalt komisjoni poolt 29. oktoobril 2004 avaldatud "Keskkonnanahoidlike riigihangete käsiraamatule".
19. Sobivate kasutamisest kõrvaldatud toodete korduskasutamise ja/või parandamise edendamine, eriti parandamise või korduskasutamise võrgustike loomise või toetamise teel.

VI LISA
VASTAVUSTABEL

<i>Direktiiv 2006/12/EÜ</i>	Käesolev direktiiv
<i>Artikli 1 lõike 1 punkt a</i>	<i>Artikli 3 punkt a</i>
<i>Artikli 1 lõike 1 punkt b</i>	<i>Artikli 3 punkt b</i>
<i>Artikli 1 lõike 1 punkt c</i>	<i>Artikli 3 punkt c</i>
<i>Artikli 1 lõike 1 punkt d</i>	<i>Artikli 3 punkt d</i>
<i>Artikli 1 lõike 1 punkt e</i>	<i>Artikli 3 punkt m</i>
<i>Artikli 1 lõike 1 punkt f</i>	<i>Artikli 3 punkt j</i>
<i>Artikli 1 lõike 1 punkt g</i>	<i>Artikli 3 punkt e</i>
<i>Artikli 1 lõige 2</i>	<i>Artikkel 6</i>
<i>Artikkel 2</i>	<i>Artikkel 2</i>
<i>Artikli 3 lõige 1</i>	<i>Artikkel 1</i>
<i>Artikli 3 lõige 2</i>	-
<i>Artikkel 4</i>	<i>Artikkel 10</i>
<i>Artikkel 5</i>	<i>Artikkel 13</i>
<i>Artikkel 6</i>	-
<i>Artikli 7 lõiked 1, 2 ja 3</i>	<i>Artikkel 36</i>
<i>Artikli 7 lõige 4</i>	-
<i>Artikkel 8</i>	<i>Artikkel 11</i>
<i>Artikkel 9</i>	<i>Artikkel 28</i>
<i>Artikkel 10</i>	<i>Artikkel 28</i>
<i>Artikkel 11</i>	<i>Artiklid 33 ja 34</i>
<i>Artikkel 12</i>	<i>Artikkel 35</i>
<i>Artikkel 13</i>	<i>Artikkel 41</i>
<i>Artikkel 14</i>	<i>Artikkel 42</i>
<i>Artikkel 15</i>	<i>Artikkel 12</i>
<i>Artikkel 16</i>	<i>Artikkel 43</i>
<i>Artikkel 17</i>	<i>Artikkel 44</i>
<i>Artikkel 18</i>	<i>Artikkel 46</i>
<i>Artikkel 19</i>	<i>Artikkel 48</i>
<i>Artikkel 20</i>	<i>Artikkel 49</i>
<i>Artikkel 21</i>	<i>Artikkel 50</i>
<i>Artikkel 22</i>	<i>Artikkel 51</i>
<i>I lisa</i>	-
<i>IIA lisa</i>	<i>I lisa</i>
<i>IIB lisa</i>	<i>II lisa</i>
<i>III lisa</i>	-
<i>IV lisa</i>	<i>VI lisa</i>
<i>Direktiiv 75/439/EMÜ</i>	<i>Käesolev direktiiv</i>
<i>Artikli 1 lõige 1</i>	<i>Artikli 3 punkt j</i>
<i>Artikkel 2</i>	<i>Artiklid 22 ja 10</i>
<i>Artikli 3 lõiked 1 ja 2</i>	-
<i>Artikli 3 lõige 3</i>	<i>Artikkel 10</i>

<i>Direktiiv 75/439/EMÜ</i>	<i>Käesolev direktiiv</i>
Artikkel 4	<i>Artikkel 10</i>
Artikli 5 lõige 1	-
Artikli 5 lõige 2	-
Artikli 5 lõige 3	-
Artikli 5 lõige 4	<i>Artiklid 28 ja 35</i>
Artikkel 6	<i>Artikkel 28</i>
Artikli 7 punkt a	<i>Artikkel 10</i>
Artikli 7 punkt b	-
Artikli 8 lõige 1	-
Artikli 8 lõike 2 punkt a	-
Artikli 8 lõike 2 punkt b	-
Artikli 8 lõige 3	-
Artikkel 9	-
Artikli 10 lõige 1	<i>Artikkel 20</i>
Artikli 10 lõige 2	<i>Artikkel 10</i>
Artikli 10 lõiked 3 ja 4	-
Artikli 10 lõige 5	<i>Artiklid 15–18</i>
Artikkel 11	<i>Artikkel 35</i>
Artikkel 12	<i>Artikkel 35</i>
Artikli 13 lõige 1	<i>Artikkel 41</i>
Artikli 13 lõige 2	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
Artikkel 16	-
Artikkel 17	-
Artikkel 18	<i>Artikkel 43</i>
Artikkel 19	-
Artikkel 20	-
Artikkel 21	-
Artikkel 22	-
I lisa	-
<i>Direktiiv 91/689/EMÜ</i>	<i>Käesolev direktiiv</i>
Artikli 1 lõige 1	-
Artikli 1 lõige 2	-
Artikli 1 lõige 3	<i>Artikkel 3</i>
Artikli 1 lõige 4	<i>Artiklid 3 ja 15–18</i>
Artikli 2 lõige 1	<i>Artikkel 43</i>
Artikli 2 lõiked 2–4	<i>Artikkel 20</i>
Artikkel 3	<i>Artiklid 28–34</i>
Artikli 4 lõige 1	<i>Artikkel 41</i>
Artikli 4 lõike 2 punkt 3	<i>Artikkel 42</i>
Artikli 5 lõige 1	<i>Artikkel 21</i>
Artikli 5 lõige 2	<i>Artikkel 41</i>
Artikli 5 lõige 3	<i>Artikkel 42</i>
Artikkel 6	<i>Artikkel 36</i>

<i>Direktiiv 91/689/EMÜ</i>	<i>Käesolev direktiiv</i>
Artikkel 7	-
Artikkel 8	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	-
Artikkel 11	-
Artikkel 12	-
I ja II lisa	-
III lisa	<i>IV lisa</i>